OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2002 Rhif 3161 (Cy.296)

GOFAL CYMDEITHASOL, CYMRU
PLANT A PHOBL IFANC, CYMRU

Rheoliadau Arolygu Ysgolion a Cholegau Preswyl (Pwerau a Ffioedd)(Cymru) 2002

Wedi'u gwneud	- -	*17 Rhagfyr 2002*
Yn dod i rym	- -	*1 Chwefror 2003*

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn gwneud y Rheoliadau canlynol drwy arfer y pwerau a roddwyd iddo gan adrannau 87(6), 87D(2) a 104(4) o Ddeddf Plant 1989(**1**).

Enwi, dehongli, cymhwyso a chychwyn

1.—(1) Enw'r rheoliadau hyn yw Rheoliadau Arolygu Ysgolion a Cholegau Preswyl (Pwerau a Ffioedd)(Cymru) 2002.

(2) Yn y rheoliadau hyn—

ystyr "Deddf 1989" ("*the 1989 Act*") yw Deddf Plant 1989;

ystyr "person awdurdodedig" ("*authorised person*") yw person a awdurdodwyd yn briodol sy'n arfer pwer mynediad a roddir gan adran 87(5) o Ddeddf 1989; ac

ystyr "ysgol neu goleg perthnasol" ("*relevant school or college*") yw ysgol neu goleg sy'n darparu llety ar gyfer unrhyw blentyn ac y mae adran 87(1) o Ddeddf 1989 yn gymwys iddo.

(3) Mae'r rheoliadau hyn yn gymwys mewn perthynas â Chymru.

(4) Daw'r Rheoliadau hyn i rym ar 1 Chwefror 2003.

Arolygu'r Tir ac Adeiladau

2.—(1) Caiff person awdurdodedig arolygu unrhyw dir ac adeiladau, neu ran o unrhyw dir ac adeiladau, sydd, neu sydd i fod, yn dir ac adeiladau ysgol neu goleg perthnasol.

(**1**) 1989 p.41. Mae'r pwerau'n arferadwy gan yr Ysgrifennydd Gwladol. Mewn perthynas â Chymru trosglwyddwyd y swyddogaethau i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gan Erthygl 2 o Orchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) 1999 (O.S. 1999/672) a'r cofnod ar gyfer Deddf 1989 yn Atodlen 1 iddo ac adran 120(2) o Ddeddf Safonau Gofal 2000.

(2) Caiff person awdurdodedig gyflawni unrhyw archwiliad o'r fath i gyflwr a rheolaeth y tir a'r adeiladau a arolygir o dan baragraff (1) y mae o'r farn ei bod yn angenrheidiol at ddibenion yr arolygiad.

(3) Caiff arolygiad o dan baragraff (1) ddigwydd heb hysbysu'r person perthnasol(**2**).

Arolygu cofnodion

3.—(1) Caiff person awdurdodedig arolygu unrhyw gofnodion ysgol neu goleg perthnasol sy'n berthnasol i gyflawni dyletswydd Cynulliad Cenedlaethol Cymru o dan adran 87(3) o Ddeddf 1989.

(2) Mae'r pŵer ym mharagraff (1) yn cynnwys pŵer i'w gwneud yn ofynnol i'r person perthnasol ddangos unrhyw gofnodion, ym mha le bynnag y cedwir hwy, i'w harolygu ar y tir neu yn yr adeiladau.

(3) Yn y rheoliad hwn, mae cyfeiriad at gofnod yn cynnwys cofnod a gedwir drwy gyfrwng cyfrifiadur.

Arolygu Plant

4.—(1) Yn ddarostyngedig i ddarpariaethau'r rheoliad hwn, caiff person awdurdodedig, at ddibenion galluogi Cynulliad Cenedlaethol Cymru i gyflawni ei ddyletswydd o dan adran 87(3) o Ddeddf 1989, gyflawni arolygiad ar blant y darperir llety iddynt gan ysgol neu goleg perthnasol.

(2) Caiff arolygiad gynnwys archwiliad corfforol o blentyn gan y person awdurdodedig, ar yr amod—

(a) bod y person awdurdodedig yn ymarferydd meddygol cofrestredig neu'n nyrs gofrestredig;

(b) bod gan y person awdurdodedig achos rhesymol dros gredu nad yw lles y plentyn o dan sylw yn cael ei ddiogelu'n ddigonol neu'n cael ei hybu'n ddigonol gan y person perthnasol(**2**); ac

(c) bod y plentyn yn cydsynio â'r archwiliad, neu nid yw'n alluog i roi cydsyniad.

(3) Rhaid i archwiliad o dan baragraff (2) ddigwydd yn breifat.

(4) Yn ddarostyngedig i baragraff (5), caiff person awdurdodedig gynnal cyfweliad yn breifat, neu ymorol am sylwadau ysgrifenedig neu ar lafar gan unrhyw blentyn neu grŵp o blant sy'n cydsynio i gael eu cyfweld neu fynegi eu sylwadau, yn ôl y digwydd.

(5) Ni chaiff person awdurdodedig gyfweld unrhyw blentyn unigol yn breifat oni bai—

(a) bod y plentyn o dan sylw wedi gofyn yn benodol am gael ei gyfweld ar ei ben ei hun ac yn breifat; neu

(b) bod y person awdurdodedig yn barnu ar sail resymol bod cyfweliad o'r fath yn angenrheidiol i alluogi Cynulliad Cenedlaethol Cymru i gyflawni ei ddyletswydd o dan adran 87(3) o Ddeddf 1989.

(6) Ni chaiff unrhyw arolygiad ei gyflawni o dan y rheoliad hwn mewn perthynas â'r canlynol—

(a) unrhyw blentyn i aelod o staff ysgol neu goleg perthnasol; neu

(b) unrhyw blentyn arall sy'n byw gydag aelod o staff o'r fath fel aelod o'i aelwyd,

onid yw'r plentyn hefyd yn ddisgybl neu'n fyfyriwr yn yr ysgol neu'r coleg.

Arolygiad — cyffredinol

5. Caiff person awdurdodedig wrth gyflawni unrhyw arolygiad o dan y Rheoliadau hyn—

(**2**) *Gweler* adran 87(11) a (12) o Ddeddf 1989 i gael ystyr "relevant person" ("*person perthnasol*").
(**2**) *Gweler* adran 87(11) a (12) o Ddeddf 1989 i gael ystyr "relevant person" ("*person perthnasol*").